

شرق

روزنامه

فصل نهم کاوش در تپه باستانی ریگی خراسان شمالی، از شهرهای بازمانده از دوره ساسانیان، در حال انجام است. / عکس: وحید خادمی، ایرنا

www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۲۰ مهر ۱۴۰۰ • ۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۱۲ اکتبر ۲۰۲۱
سال نوزدهم • شماره ۴۱۱۶ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۵۱ • اذان مغرب ۱۷:۵۱
اذان صبح فردا ۴:۴۶ • طلوع آفتاب ۶:۰۹

fardashargh@gmail.com

روزنامه‌فردا

نور نوشت

گفت‌وگو

گفت‌وگوبا «آرش علی آبادی»، معمار مدرسه روستای سیدبار جدگال وبرنده جایزه معمار ۱۴۰۰

دیوارهایی برای تعامل و دموکراتیک‌کردن آموزش

متصل باشد. از این لحاظ در لایه اجتماعی و فرهنگی مدرسه تیم سازنده بسیار کمک کردند و از اول تا انتهای پروژه مانند یک تیم در کنار هم بودیم. این رویکرد توسعه پایدار از اول مطرح بود که به‌نوعی مدرسه در آنجا با کمک اهالی و نیروهای کار و بچه‌های آنجا شکل بگیرد و کار کند و ادامه حیات بدهد. برنامه ما این نبود که یک مدرسه بسازیم و از منطقه خارج شویم. ما سعی کردیم همه اعضای روستا به‌عنوان یک اجتماع کوچک در شکل‌گیری این مدرسه دخیل باشند و برای ساخت آن تلاش کنند. همچنین قصد داشتیم این مدرسه کارکردی به‌عنوان یک مرکز محله داشته باشد وایده آموزش لزوما بین معلم و شاگرد نباشد و همه افراد روستا را دربر بگیرد.

✎ **نگران نامهووانی این مدرسه با بافت روستا نبودید؟**

به هر حال این مسئله‌ای بود که چطور باید یک ساختمان جدید را در یک بافت روستایی و با خانه‌های روستایی جوری قرار دهیم که خیلی در تضاد نباشد و در عین حال هم یک کار جدیدی انجام داده باشیم. برای این

کار یک تحقیقات میدانی در معماری بومی آنجا، نحوه ساخت‌وساز و همچنین فرم‌هایی که وجود داشت، انجام دادیم. البته معماری جدید در آن روستا در حال حرکت به سمت ساخت‌وساز شهری بود که چندان جذاب به نظر نمی‌آمد. ما سعی کردیم کمی در لایه‌های تاریخی معماری‌شان به عقب برگردیم و فرم ساخت‌وساز را کمی بررسی کنیم و ببینیم ایده‌هایی به ما برای طراحی می‌دهد یا نه. در نهایت آن چیزی که طراحی و اجرا کردیم، با نحوه طراحی حریمش و مواد اولیه به‌کاررفته در آن به آرامی در کنار روستا نشسته و تضاد خاصی با روستا ندارد.

✎ **برخورد محلی‌ها و مردم بومی با معماری متفاوت این مدرسه چگونه بود؟**

برندگان بخش‌های مختلف جایزه معمار سال ۱۴۰۰ که معرفی شد، یک برنده ویژه هم در دل خود داشت؛ مدرسه‌ای که چندسالی است در شبکه‌های اجتماعی بسیار معروف است؛ هم به لحاظ فرم معماری و هم با قرارگرفتن در یکی از محروم‌ترین نقاط ایران. مدرسه روستای سیدبار جدگال برنده بخش عمومی جایزه معمار ۱۴۰۰ شد؛ مدرسه‌ای که توسط پویش «ایران من» به همت خیرین و با حمایت فعالان بخش خصوصی در سیستان وبلوچستان ساخته شد. به این بهانه با «آرش علی آبادی»، معمار این پروژه گفت‌وگویی کردیم که در ادامه می‌خوانید.

✎ **مسئله ساخت مدرسه‌ای متفاوت با معماری متفاوت نسبت به مدارس رایج ایران چطور روی میز کار شما نشست؟**

مؤسسه پویش ایران من پیش از این مدارس زیادی ساخته بود که همه از روی اسلوب معمولی سازمان نوسازی مدارس ساخته شده بودند. مدرسه روستای سیدبار جدگال صدمین مدرسه‌ای بود که این مؤسسه قصد داشت بسازد و برای همین به دنبال یک معماری متفاوت بود. این مسئله برای ما هم جذاب بود؛ چراکه دست‌وپنجه نرم‌کردن با موضوعی همچون مدرسه که محل تحصیل، درس‌آموزی و فرهنگ‌سازی است، به خودی خود جالب، هیجان‌انگیز و وسوسه‌کننده است. در این میان ما چالش‌هایی نظیر حل‌کردن گره طراحی‌های خودمان با استانداردهای مدرسه‌سازی در ایران را هم داشتیم. البته صورت‌مسئله بعد از بازدید میدانی از روستا، صحبت با اهالی، بازدید از مدرسه قدیمی و همچنین صحبت با معلم‌های روستا جذاب‌تر هم شد.

✎ **پروژه ایران من به‌عنوان مجری ساخت این مدرسه، آن را چنین تعریف می‌کند: «مدرسه‌ای با رویکرد توسعه درون‌زا و با نگاه چندکاربردی به فضای کالبدی مدرسه»؛ این تعریف چه ددیی به شما برای طراحی آن داده است؟**

رویکرد مؤسس پویش ایران من به لحاظ اجتماعی، رویکرد ریشه‌ای و ساختارمندی بود. در واقع از ما خیلی جدی خواسته شده بود به مدرسه و عملکردهایش در این روستا درست فکر کنیم و جواب‌های درستی برای سؤال‌هایمان پیدا کنیم؛ جوری که این بنا یک غریبه در روستا نباشد و با مردم روستا درست کار کند و به آنها

یاهو: به‌تازگی فاش شده که استیو منوچین، وزیر خزانه‌داری آمریکا، مانع از حضور ایوانکا ترامپ در رأس بانک جهانی شد. ایوانکا ترامپ تلاش زیادی برای رسیدن به ریاست بانک جهانی کرد، اما این پروژه با شکست مواجه شد. حالا معلوم شده این استیو منوچین، وزیر آقای ترامپ بوده که مانع از این انتخاب شده بود.

رویتزر: «کیم» دستور داد وضع مردم کره‌شمالی بهتر شود. کیم جونگ اون که خود فرد اول حکومت در کره‌شمالی است، به مقامات این کشور دستور داده به مردم در میانه وضعیت بد اقتصادی کمک کنند.

این دستور برای اولین‌بار نیست که صادر می‌شود و پیش‌تر نیز کیم جونگ اون خواستار بهبود وضع معیشت مردم شده بود.

اسپوتنیک: یکی از دادگاه‌های شیلی تحقیقات کیفی را علیه رئیس‌جمهور این کشور در ارتباط با انتشار اسناد پاندورا که کسب‌وکارهای وی در پناهگاه‌های مالیاتی را افشا می‌کند، آغاز کرد. این دادگاه در بیانیه‌ای گفت: دادگاه هفتم ضمانت در سانتیاگو به شکایت تنظیم‌شده از سوی وکیل «لویس رندون» علیه سیاستین پنهان‌ر رئیس‌جمهوری شیلی، رسیدگی خواهد کرد.

سر آخر نتایج امتحان‌های تخصصی و فوق تخصصی اعلام شد و متوجه شدیم که ۶۵۰ ظرفیت در رشته‌های تخصصی و تعداد قابل توجهی در رشته‌های فوق تخصصی خالی مانده است؛ یعنی ۶۵۰ موقعیت تخصصی، متقاضی نداشته است. در میان رشته‌هایی همانند قلب و ارولوژی هم دیده می‌شود که همواره از رشته‌های پرطرفدار محسوب می‌شدند.

آمار منتشرشده در رشته‌های فوق تخصصی نیز فاجعه‌آمیز بوده مثلاً در رشته‌ای که به ۱۰ نفر نیاز بوده فقط دو نفر متقاضی وجود داشته است. این آمار بسیار اسفناک و نگران‌کننده است. به این آمار باید میزان عظیم مهاجرت پزشکان در سطوح مختلف را نیز اضافه کرد. مهاجرتی که در سال‌های اخیر نیز شتاب گرفته است. رشته پزشکی رشته بسیار سختی است که تمام زندگی انسان را به خود مشغول می‌دارد. نهمتها حجم و سختی مطالبی که باید فرد بخواند زیاد است

عبدالرضا نامر مقدمسی متخصص مغز و اعصاب

و سختی امتحاناتی که باید پشت سر بگذارد خارج از وصف است، بلکه استرس وارده، شب‌بیداری‌ها و اینکه فرد نمی‌تواند زندگی راحتی داشته باشد روح انسان را به‌شدت آسیب‌پذیر و خسته می‌کند. ببینید چه اتفاقی در این مملکت افتاده که متخصصانش راضی می‌شوند فقط برای راهی از وضعیت بدشان همه این سختی‌ها را فراموش کنند و به کشوری دیگر بروند و دوباره از نو تمام این مراحل را بگذرانند. دوران تحصیل پزشکی آن‌قدر سخت است که تصور چنین چیزی برای شخص من غیرممکن است. فقط باید یک پزشک باشید تا بدانید ۴۸ ساعت نخوابیدن و یک‌سره دودیدن یعنی چه. متأسفانه مسئولان امر تاکنون به خودشان نیامده‌اند و نمی‌خواهند وضعیت اسفناک پزشکان در این مملکت را سر و سامان ببخشند و یک راه‌ حدافقی برای آنها ایجاد کنند و حالا با فاجعه‌ای به نام بود متقاضی برای رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی روبه‌رو هستند، رشته‌هایی که زمانی آرزوی هر دانشجوی پزشکی بود. بدتر اینکه تعدادی از رشته‌های بسیار حیاتی مثل طب اورژانس و بیماری‌های عفونی به‌دلیل سختی بیش از اندازه و دورنمای نامناسب، چند سال است که در خیلی از دانشگاه‌ها بدون متقاضی باقی مانده است.

گزارش

به کشتار کروکودیل‌ها پایان دهید

زهر ا مشتاغ

تورج همتی، مدیرکل سازمان محیط زیست خراسان رضوی، موظف به پاسخ‌گویی درباره آغاز تجارت خون‌بار در مشهد است. مزرعه پرورش کروکودیل‌ها در مشهد، قتلگاهی برای سلاخی بی‌رحمانه آنهاست. در این مزرعه کروکودیل‌ها زنده‌زنده و به شکل دردناکی پوستشان کنده می‌شود. خانمی که در گفت‌وگویی تصویری با چند خبرنگاری با خوشحالی تمام از پرود مشهد کروکودیل از کشور مالزی و راه‌اندازی مزرعه پرورش این حیوان در شهر مشهد خبر می‌دهد و آن را یک فعالیت اقتصادی و تجاری پرسود معرفی می‌کند؛ آیا جرئت دارد تصاویر کشتار زنده‌زنده این حیوانات را نیز نشان دهد. آیا صرف یک فعالیت اقتصادی می‌تواند اصول انسانی و اخلاقی را تا این اندازه نابود کند؟ در این میان حقوق آن حیوان چه می‌شود؟ آیا برای کسانی که چنین حرفه خشونت‌باری را راه‌اندازی کرده‌اند، اصول حقوق حیوانات معنایی دارد؟ آیا آن خانم که همراه با یک آقا، تسماح‌به‌دست مقابل دوربین‌ها لیخند زده و زست گرفته‌اند، می‌دانند چه بلایی سر آن حیوانات می‌آورد؟ مدیرکل سازمان محیط زیست خراسان رضوی اعلام کرده این شخص که نامش هم معلوم نیست، از سال ۹۳ تاکنون پیکیر برپایی مزرعه و واردکردن ۴۰۰ سرکروکودیل بوده و شرایط و ضوابط و بوروکراسی‌های اداری صدور مجوز را به تعویق انداخته است. سازمان محیط زیست بسیار دلسوزانه دستور صادر کرده که کروکودیل‌ها حتما در آب شور زندگی کرده و در کنار آنها هیچ گونه دیگری پرورش پیدا نکند. دامپزشک حتما در مزرعه حضور داشته باشد که کروکودیل‌ها خدای نکرده بیمار نشوند و دوز مواد غذایی مکملی که دریافت می‌کنند، درست و به اندازه باشد. آقای رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست، از نگرانی شما بسیار تشکر می‌شود. شما لازم نیست نگران باشید. واردکنندگان این کروکودیل‌ها بیشتر از شما مراقب جیب و پول خود هستند. سوال از شماسست که آیا پرسیده‌اید این حیوانات قرار است به چه طریق سلاخی شوند؟ آیا فیلم‌های این مزرعه را که در حقیقت کشتارگاهی وحشتناک است، دیده‌اید؟ مشاهده کردید که کروکودیل‌ها را چطور زنده‌زنده پوستشان را از بدنشان جدا می‌کنند؟ دیده‌اید که حتی تا ساعت‌ها هنوز جان دارند و زنده‌اند؟ عنوان شغلی شما حفاظت از محیط زیست است. یعنی مراقبت از حیوانات و گیاهان در وظیفه حرفه‌ای شماست. یعنی شما به این دلیل حقوق می‌گیرید. آیا شما از جان این کروکودیل‌ها حفاظت کرده‌اید؟ آیا با دیدن تصاویر خشونت‌بار مرگ آنها هیچ اقدامی برای متوقف‌کردن فعالیت این مزرعه داشته‌اید؟ درحالی‌که این صنعت وحشتناک در دنیا در حال برچیده‌شدن کارآفرینی است؟ اگر کیف و کفش و کمربندی از جنس پوست کروکودیل نداشته باشیم، می‌میریم؟ کاری که در این کشتارگاه انجام می‌شود، سلاخی کروکودیل‌ها برای ترویج اشرافی‌گری و ثروتمندنوازی است. صاحبان این مزرعه قدرمسلم افراد صاحب نفوذ و متغولی هستند که امکان برپایی چنین جایی برایشان فراهم شده است. کاش ذهن اقتصادی آنها در مسیری بود که چنین خشونت‌ی را نثار حیوانات نمی‌کردند. قوانین سازمان حفاظت از محیط زیست یک خلا جدی دارد و آن اینکه جای حقوق حیوانات در آن خالی است. اگر چنین نیست بگویند چرا به چنین واحدی اجازه فعالیت رسمی داده شده است؟ و حال که توسط فعالان محیط زیست پشت‌برده این کشتارگاه برملا شده است، چرا هر چه سریع‌تر دستور تعطیلی و پلمب این مزرعه صادر نمی‌شود؟ آیا از ظلم بی‌رحمانه‌ای که در حق این حیوانات بی‌پناهی می‌شود، نمی‌ترسید؟

دغدغه‌های طبییانه

خالی‌ماندن ظرفیت‌های تخصصی پزشکی در دانشگاه‌ها

اگر وضع به این منوال پیش برود بدتر از این هم خواهد بود. متصدیان سلامت این کشور همواره به پزشکان به‌عنوان نیروی ارزان‌قیمتی نگاه کرده‌اند که وظیفه دارند در بدترین شرایط و با کمترین امکانات و درآمد به کار بپردازند. هیچ‌کس از حقوق آنها دفاع نمی‌کند و بیا وجود همه این جان‌فشانی‌ها همواره محکوم‌اند. این‌گونه حرکات عامه‌گرایانه حالا دارد اثرات بسیار منفی و ضدهامه خود را نشان می‌دهد. وقتی پزشکی نباشد تا بیماران را درمان کند جامعه با فاجعه‌ای بزرگ روبه‌رو خواهد بود. متأسفانه مثل همه‌چیز مملکت ما متصدیان امر می‌مانند تا فاجعه به شکل کاملی اتفاق بیفتد شاید آن وقت، آن‌هم برای کوتاه‌مدت راه‌حلی بیندیشند. من در این یادداشت‌ها بارها درباره وضعیت پزشکان رزیدنت‌ها نوشته‌ام. نتیجه تمام آن محرومیت‌ها برای قشری که از لحاظ فکری در بالاترین سطح جامعه هستند همین چیزی است که می‌بینیم: افسردگی و دورنمایی تیره و تار. آن‌قدر تیره و تار که دیگر حتی قبولی امتحان تخصص هم آنها را خوشحال نمی‌کند. وزارت بهداشت می‌ماند و این ظرفیت‌های خالی و البته باز همین پزشکان هستند که باید جور این ظرفیت‌های خالی را هم بکشند، آن‌هم به هر قیمتی که شده.

همسایه‌ها

زمستان سخت و سوءتغذیه در راه است

زمستان سرد در راه است و حالا نگرانی‌های بیشتری برای افغانستان وجود دارد. به جز طالبان که ساختار حکومتی این کشور را به هم زده، حالا باید نگران وضعیت معیشت مردم افغانستان هم باشیم. چیزی که پیش‌ازاین هم با حضور یک دولت به‌ظاهر مرکزی در افغانستان هم همیشه موجب نگرانی بود و کمک‌های بین‌المللی را می‌طلبید و حالا با بلشویبی که طالبان به‌ راه انداخته، وضعیت وخیم‌تری به خود گرفته است. یونسف در تازه‌ترین گزارشش ابراز نگرانی کرده که سوءتغذیه می‌تواند جان صدها هزار کودک افغان را به خطر بیندازد. سازمان ملل متحد ابراز نگرانی کرده است که در صورت عدم اقدام فوری، امسال حدود یک میلیون کودک در افغانستان بر اثر «سوءتغذیه شدید» جان خود را از دست خواهند داد. صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) به‌همین‌خاطر خواستار اقدام فوری برای کمک به کودکان در این کشور شده است. عمر عبیدی، معاون اجرایی یونسف، این اظهارات را در پایان یک سفر چهارروزه به دو کشور افغانستان و پاکستان بیان کرده است. بیماری‌هایی مانند سرخک و اسهال یکی دیگر از چالش‌های بزرگ در میان کودکان افغانستان است.

«عبیدی» در دیدار با مقامات طالبان در کابل بر لزوم دریافت مراقبت‌های اولیه بهداشتی، غذا، آب پاک آشامیدنی و سایر مایحتاج اولیه کودکان افغان در اسرع وقت تأکید کرد و قول داد که صندوق کودکان سازمان ملل متحد برای این کار تمام تلاش خود را انجام خواهد داد.

ترس از فاجعه انسانی

کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان (UNHCR) نیز هشدار داده است که باید به نیازمندان افغانستان قبل از فرارسیدن فصل زمستان کمک شود؛ در غیراین‌صورت عواقب آن می‌تواند وخیم باشد. این آژانس می‌گوید شمار آوارگان ناشی از جنگ در این کشور حالا به ۳.۵ میلیون نفر افزایش یافته است. کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان گفته است که تعهدات کمک برای نیازمندان افغانستان پیش از فرارسیدن زمستان عملی شود. بابر بلوچ، سخنگوی کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان، به خبرنگاری روتیزر در اسلام‌آباد گفت که تعهدات درباره کمک به افغانستان باید عملی شوند و قبل از زمستان به نیازمندان کمک شود. کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان می‌گوید چنین پیش از آنکه طالبان کنترل کابل را در دست بگیرند، حدود نیمی از مردم افغانستان به کمک نیاز داشتند. بابر بلوچ گفت: «ما زمان بسیار کمی برای کمک به نیازمندان و فقرا داریم. زمستان در راه است. ترس ما این است که اگر به‌زودی به آنها کمک نکنیم، عواقب آن بسیار بسیار نگران‌کننده و دشوار خواهد بود».

اما به گفته بابر بلوچ «می‌توان از این امر جلوگیری کرد و به هر قیمتی باید از یک فاجعه انسانی دیگر جلوگیری کرد».

این دومین بار در کمتر از یک هفته است که کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان درمورد یک بحران انسانی در افغانستان هشدار می‌دهد. چند روز پیش، رئیس این آژانس گفت که کمک‌ها باید ظرف چند هفته به افغانستان تحویل داده شود. سخنگوی کمیساریای عالی سازمان ملل متحد هشدار داد که آثار یک فاجعه انسانی احتمالی در افغانستان محدود به این کشور نخواهد بود و می‌تواند فراتر از افغانستان نیز گسترش یابد. او گفت: «نگرانی ما این است که مشکلات افغان‌ها افزایش یابد و افراد بیشتری آواره شوند. این احتمال وجود دارد که این تأثیرات به خارج از افغانستان یعنی پاکستان و ایران نیز گسترش یاببد. از زمان کنترل طالبان بر کابل نزدیک به دو ماه پیش، کمک‌های بین‌المللی با مشکل مواجه شده است. به گفته برخی از خبرنگاران به رسمیت شناختن رژیم طالبان از سوی جامعه در این زمینه مشکلاتی ایجاد کرده است؛ چون این امر ارائه کمک‌ها را با چالش‌هایی روبه‌رو کرده است. دولت طالبان متعهد شده است که برای کمک به مردم با آژانس‌های بین‌المللی کمک‌رسانی همکاری کند. در چند هفته گذشته، برخی کشورهای همسایه نیز به مردم افغانستان کمک کرده‌اند؛ اما این کمک‌ها بسیار کمتر از آن چیزی است که در سطح گسترده به آن نیاز است.

هالیوود ریپورتر: «زمانی برای مُردن نیست»، بیست‌وپنجمین قسمت از سری فیلم‌های اکشن جیمز باند با شروع اکران در گیشه آمریکای شمالی به فروش ۵۶ میلیون دلاری دست یافت. با توجه به فروش جهانی ۲۵۷ میلیون دلاری این فیلم در هفته اخیر، مجموع فروش جهانی «زمانی برای مردن نیست» هم‌اکنون ۳۱۳ میلیون دلار است.

دبلی‌میل: محافظ ویژه اشرف غنی گفته شاهد فرار غنی با میلیون‌ها دلار بوده است. ژنرال «بیراز شریفی» مشهور به عطا شریفی گفته در صورت انتقال به مکانی امن، تصاویر فرار غنی با پول‌ها را منتشر می‌کند.

طالبان برای هرگونه اطلاعاتی که منجر به دستگیری شریفی شود، پاداشی معادل یک میلیون افغانی (واحد پول افغانستان) در نظر گرفته‌اند.

رویتزر: ژانر بولسوناو، رئیس‌جمهور مخالف واکسن برزیل را در کشور خودش به ورزشگاه راه ندادند. باشگاه سانتوس بعد از ماه‌های درگیری با کرونا، اولین بازی خود با حضور تماشاگران را برگزار کرد. بولسوناوو هم قصد داشت برای تماشای بازی به ورزشگاه برود که خبردار شد تنها کسانی که دو دُز واکسن زده باشند می‌توانند در ورزشگاه حاضر شوند.

اتفاق

